

ΤΟΥ **Β.Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ**,
ομότιμου καθηγητή
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Συνήθως παρουσιάζω βιβλία για μεγάλους, αλλά βαθιά μέσα μου υπάρχει η έγνοια για τα βιβλία των παιδιών, γιατί θεωρώ ότι η παιδική ψυχή είναι προσφορότερη στη σπορά και διψασμένη για γνώση. Έτσι, χαίρομαι ιδιαίτερα που, από καιρού εις καιρόν, μου δίνεται η ευκαιρία να γράψω λίγα λόγια και γι' αυτά.

Αυτή εδώ η παρουσίαση αφορά βιβλίο που μας κάνει περήφανους τόσο για το θέμα του, όσο και για την αισθητική του. Οι μικροί αναγνώστες έχουν ανάγκη καλής τροφής σε υλικό και σε ομορφιά, σε καλογραμμένο κείμενο και εικονογράφηση ζωντανή. Τέτοια βιβλία μιλούν και στον νου και στην καρδιά, καλλιεργούν τη γνώση και την ευαισθησία τους. Και τα παιδιά μας έχουν ανάγκη και από τα δύο. Μόλις πρόσφατα κυκλοφόρησε, στη σειρά Βιβλία Γνώσεων, με τίτλο «1821 Επανάσταση» το καινούργιο πόνημα της Σοφίας Ζαραμπούκα, κείμενο και εικονογράφηση της ίδιας (εκδ. Πατάκης, Σεπτέμβριος 2020, σχήμα 29X29). Δεν είναι ένα συνηθισμένο βιβλίο, είναι πόνημα, που χρειάστηκε δηλαδή για να γραφεί και γνώση και κόπος και χρόνος και καλλιτεχνικός οίστρος. Η Ζαραμπούκα προσφέρει αφειδώλευτα τη συγγραφική και την εικονογράφησης της επί 45 χρόνια

«1821 Επανάσταση», ένα λαμπερό και ρεαλιστικό παιδικό βιβλίο από τη Σοφία Ζαραμπούκα

στα Ελληνόπουλα, έχει δημιουργήσει 80 και πλέον βιβλία για παιδιά, αντλώντας τα θέματά της από τη μυθολογία, την ιστορία, τη σύγχρονη ζωή και πάντα με υψηλή αισθητική. Για το σύνολο του έργου της έχει βραβευθεί από την Ακαδημία Αθηνών.

Στο οπισθόφυλλο η συγγραφέας σημειώνει: «Στα τοπία της πατρίδας μας σταματώ, κοιτάζω και αναγνωρίζω τα μέρη που δόθηκαν οι μάχες και γράφτηκε η ιστορία της νεότερης Ελλάδας». Δε γράφει ιστορία, δε μυθολογεί και δεν εξιστορεί τα βάσανα, τις κακουχίες, τις αμέτρητες θυσίες των Ελλήνων (όλα αυτά τα αφήνει στη φαντασία του αναγνώστη), αφηγείται και εικονογραφεί μια Ελλάδα αιώνια, που

παράσπμά της έχει «τα μέρη που δόθηκαν οι μάχες» για να ελευθερωθεί το 1821. Μακριά από άσκοπες κορώνες πατριδοκαπηλίας (που το θέμα συνήθως παρασύρει πολλούς), το κείμενο είναι λιτό και αναγκαίο, εκείνο που αναδεικνύει την ιστορική αλήθεια δίνοντας φως στην πράξη και στο τοπίο, γραφή ρεα-

λιστική και λαμπερή εικόνα. Είναι μια συνοπτική και αναγκαία ιστορική (με αρχή, μέση και τέλος) του θαύματος της παλιγγενεσίας, πριν από την Επανάσταση και ώς τη δημιουργία του ελεύθερου Ελληνικού κράτους με σύνταγμα (1843).

Οι ενόπτες του βιβλίου: 1821 Ελλάδα, Κλέφτες Αρματολοί, Προεστοί Κοτζαμπάσπδες, Φαναριώτες, Έλληνες της Διασποράς, Ρήγας, Σούλι, Φιλική Εταιρεία, Καποδίστριας Υψηλάντης, Επανάσταση στη Μολδοβλαχία, Η μάχη του Δραγατσανίου, Η θυσία στη Μονή Σέκου, Αλή-Πασάς Μαχμούτ Β', Πελοπόννησος Μοριάς, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Σφαγές στην Κωνσταντινούπολη, Δημήτριος Υψηλάντης, Η

άλωση της Τριπολιτσάς, Φιλέλληνες, Στερεά Ελλάδα-Ρούμελη, Ήπειρος, Άργος, Η μάχη στα Δερβενάκια, Επανάσταση στα νησιά, Κωνσταντίνος Κανάρης, Μάρκος Μπότσαρης, Εθνοσυνελεύσεις, Εμφύλιοι Πόλεμοι, Ιμπραήμ, Η έξοδος του Μεσολογγίου, Ακρόπολη, Οι Μεγάλες Δυνάμεις και το Ναβαρίνο, Πρωτόκολλο του Λονδίνου, Ιωάννης Καποδίστριας, Όθωνας, Σύνταγμα. Κάθε ενότητα καλύπτει ένα σελόνι, δύο αντικριστές σελίδες, με λίγο κείμενο και πλούσια εικονογράφηση.

Το 2021 θα τιμήσουμε πανεθνικά, όπως ταιριάζει, το 1821, έτος ορόσημο. Είναι ευκαιρία να δούμε τα πράγματα στις πραγματικές τους διαστάσεις, με καθαρότερο ανάβλεμμα στους αγώνες των προγόνων μας. Η Εθνική Επιτροπή για τον εορτασμό, πληροφορούμαστε ότι, ανά την επικράτεια, ετοιμάζει ποικίλες εκδηλώσεις με φορείς, δήμους, εκπαίδευση κ.λπ. Όμως σε στενόχωρες ημέρες που ζούμε, θα πρότεινα σε μικρούς και μεγάλους τη βιβλιοθεραπεία (με την ευρεία έννοια), την ανάγνωση βιβλίων για τους προγόνους μας και τους αγώνες τους, που δημιουργεί αίσθημα εσωτερικής πληρότητας και αισιοδοξίας. Αλλά για το θέμα αυτό θα επανέλθουμε.

Το βιβλίο «1821 Επανάσταση» της Σοφίας Ζαραμπούκα ασφαλώς θα χαρίσει χαρά και γνώση στους μικρούς μας αναγνώστες-είναι μια εξαιρετική παιδιδιογνωσία.

